

til Skolelærerseminarierne i Danmark, Afgangsprøve ved samme m. m.; ved kongelig Resolution af 17de Juli 1857 givet Bestemmelser om en forandret Indretning af den almindelige Forberedelsesexamen ved Kjøbenhavns Universitet; ved fgl. Resolution af 17de Juli 1857 givet Bestemmelser om en forandret Indretning af Afgangsexamen i Mathematik ved den polytechniske Lærestanstalt; ved fgl. Resolution af 16de Januar 1858 givet Bestemmelser om en særskilt Prøve i Physik ved Forberedelsesexamen for Læger; ved fgl. Resolution af 6te November 1858 givet Bestemmelser om nogle Forandringer og nærmere Bestemmelser ved den fgl. Resolution af 6te Mai 1850 om en Underviisningsplan og Examensbestemmelser for de lærde Skoler; ved fgl. Resolution af 13de April 1859 givet Bestemmelser om Indretning ved Realskolerne af en Afgangsexamen, svarende til og med samme Retsvirkning som den almindelige Forberedelsesexamens lavere Grad ved Kjøbenhavns Universitet; ved fgl. Resolution af 4de November 1859 givet Bestemmelser om Ansættelse af Lærere ved Børger- og Almueskolerne og deres Uddannelse, og endelig Reglement for den polytechniske Lærestanstalt af 22de August 1860. — Der er, som De saaledes vil se, en meget lang og righoldig Mængde af administrative Bestemmelser med Hensyn til Examensvæsenet. Der er imidlertid eet Tilfælde, hvor den lovgivende Magt har sagt, der skal afholdes en Examen, nemlig ved Loven af 15de Februar 1857, hvorved blev bestemt, at en Skolelærerexamen skulde afholdes, som giver dem, der bestaae den, de samme Rettigheder, som Afgangsexamen ved Skolelærerseminarierne giver. — Hvis man nu efter det foreliggende Lovforslag gik ind paa en Ophævelse af den der omtalte Examen, saa forekommer det mig, at det vilde blive meget uklart, hvor Enhver, den lovgivende Magt og den administrative, kunde bevæge sig med fuldkommen Frihed, om den lovgivende Magt f. Ex. vilde gjøre Indsigelse imod, at Administrationen gav forandrede Bestemmelser med Hensyn til den statsvidenskabelige Examen, om det vilde betragtes som en Omgaen af Loven, hvis man f. Ex. stærkede de juridiske Fordringer ved denne Examen, der nu ere forholdsviis ringe.

Jeg vilde derfor ansee det for meget ønskeligt, at man, for at der ikke skal opstaae Grændsestridigheder mellem Administrationen og den lovgivende Myndighed, vilde, inden man gik ind paa ved Lov at anordne Examensbestemmelser, give almindelige Bestemmelser om, hvad der i den Henseende skulde henhøre under Administrationen og hvad der skulde henhøre under den lovgivende Myndighed. Jeg vilde ansee det for i og for sig u hensigtsmæssigt, om man vilde trække den hele Mængde Detailbestemmelser, som henhøre under Examensvæsenet, ind under den lovgivende Magts Omraade, men jeg maa under alle Omstændigheder ansee det for særdeles ønskeligt, at Grændsen bliver fremfat klarere og bestemtere, for at Administrationen ikke skal komme i Vilderebe med Hensyn til, naar den er gaaet over Grændsen ind i den lovgivende Magts Rige, og naar man derimod bevæger sig paa sit eget Territorium. Det var den ene Side, som jeg ønskede at henlede den ærede Forslagsstillers Opmærksomhed paa.

Der er et andet Punkt, som det forekommer mig den ærede Forslagsstiller noget har overseet. Han erklærede, hvad tildeels staaer i Modstrid med hvad han isyrrigt httrede idag, at han vil hæve den fuldstændige juridiske Examen, vil begrænse den til en Dommereexamen — saaledes maa den vel kaldes — derimod finder han det i sin Orden, at den statsvidenskabelige Examen bestaaer, da den ikke giver nogen Eneret. Jeg mener nu, at den juridiske Examen har ikke liden Betydning, selv om den ikke giver nogen saadan udelukkende Adkomst til visse bestemte Embeder. Jeg har ladet udarbejde en Oversigt over de juridiske Candidater, som i Qvingennium 1840—44 og 1845—49 have underkastet sig fuldstændig juridisk Examen. I de 5 første Aar, fra 1840—44, underkastede 133 sig denne Examen; af disse ere Endeel blevne Procuratorer og Advocater, nemlig henved 10 pCt. (9,8 pCt.); Endeel ere gaaede over i Ansættelser som Herredsfogder, Amtmænd, Assessorer osv.; kort sagt, i de Embeder, som de deels udelukkende og deels fortrinsviis have Afgang til; dette er Tilfældet med 59,4 pCt., og endelig er der ogsaa Noogle, nemlig 30,8 pCt., som enten ere